

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖJEN TOTEUTTAMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA ARVIOINTITOIMIKUNTAAN:				
TUTKINTO: Käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinto			AMMATTIOPISTO(T): Kalajoen ammattiopisto Piippolan ammatti- ja kulttuuriopisto	
OSAAMISALA: Ympäristö suunnittelun ja rakentamisen osaamisala, artesaani				
Tutkinnon osan-/ osien nimi, jota ao- näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelmat koskevat: Kokouspvm: 18.4.2015				
	TO=työpaikka, O= Oppilaitos			t= työelämän edustaja o=opettaja yhd= em yhdessä
	1.vuosi	2. vuosi	3. vuosi	Arvioija
Pakollinen tutkinnon osa		O		o
• Asiakaslähtöinen valmistaminen, 15 osp				
• Kulttuurilähtöinen valmistaminen, 15 osp		O Kalajoki	O/TO Piippola	o/yhd
Pakollinen tutkinnon osa	TO Kalajoki	TO Piippola		o/yhd
Ympäristön suunnittelun ja rakentamisen osaamisala				
• Toteuttamisen suunnittelu, 15 osp				
• Palvelun toteuttaminen, 45 osp	O/TO			o/yhd
Valinnaiset tutkinnon osat			TO	yhd
• Asiakaspalvelun ja myyntityön toteuttaminen, 15 osp				
• Palvelun tuotteistaminen, 15 osp			TO	yhd
• Sisustustyön tekeminen, 15 osp			TO/O	o/yhd
• Stailaaminen, 15 osp /Piippola			TO	o/yhd
• Tilaustyön valmistaminen, 15 osp			TO	yhd
Paikallisesti tarjottava tutkinnon osa, 5-15 osp		O/TO		o/yhd
• Kiintokalusteiden suunnittelu ja asentaminen, 15 osp Kalajoki				
• Märkätilatyöt, 15 osp /Piippola			O/TO	o/yhd
Kokouspvm:				

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA
Käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinnon ja ympäristön suunnittelun ja rakentamisen osaamisalan Asiakaslähtöinen valmistaminen 15 osp tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma.
NÄYTÖN KUVAUS
Ammattiosaamisen näyttö muodostuu kokonäytöstä. Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa tekemällä sovitun työn annetun työsuunnitelman mukaisesti oppilaitoksessa. Opiskelija laskee materiaalin kulutuksen, tekee kustannusarvion, tarjouksen ja arvioi työhön käytettävän ajan. Hän havainnollistaa toteutusta. Tehtävä on niin laaja, että ammattitaitovaatimusten mukainen osaaminen voidaan siitä arvioida.
NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE(ET) NÄYTTÖTODISTUKSESSA
Pienen kylpyhuonenerkkauksen valmistaminen työsuunnitelman mukaan
NÄYTTÖYMPÄRISTÖ
Näyttö toteutetaan oppilaitoksen tiloissa. Näytön aikana on oltava mahdollisuus tietoverkkojen, osaston käsikirjaston ja kuvalliseen ilmaisuun tarvittavien välineiden käyttöön.
NÄYTÖN ARVIOIJAT
Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin. Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättää/päyttävät ☒ Alan opettaja(t) ☐ Työelämän edustaja(t) ☐ em yhdessä
Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyyteen sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.

ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITTEERIT OSAAMISEN ARVIOINNISSA

Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltyihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.

ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITTEERIT		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Tuotteen tai palvelun valmistus	valmistaa ohjattuna tavoitteen mukaisen tuotteen tai palvelun	valmistaa tavoitteen mukaisen tuotteen tai palvelun	valmistaa tavoitteen mukaisen tuotteen tai palvelun sekä työskentelee suunnitelmallisesti
	työskentelee ohjattuna asetettujen laatutavoitteiden saavuttamiseksi ja noudattaa työaikoja ja sovittuja aikatauluja	työskentelee ohjattuna asetettujen laatutavoitteiden saavuttamiseksi ja noudattaa työaikoja ja sovittuja aikatauluja	työskentelee suunnitelmallisesti ja kustannustehokkaasti asetettujen laatutavoitteiden mukaisesti, noudattaa työaikoja ja sovittuja aikatauluja ja neuvottelee niiden poikkeamisista
Asiakaslähtöisen työprosessin suunnittelu	suunnittelee ohjattuna omaa työtään asiakkaan tarpeet huomioon ottaen	suunnittelee ohjattuna omaa työtään asiakkaan tarpeet huomioon ottaen	suunnittelee omaa työtään ja tekee toteuttamiskelpoisen työsuunnitelman asiakkaan tarpeet huomioon ottaen sekä muuttaa suunnitelmaa tarpeen vaatiessa
Hinnoittelu	ratkaisee ohjattuna työhön liittyviä laskutoimituksia	ratkaisee ohjattuna ammattityöhön liittyvät laskutoimitukset	ratkaisee ammattityöhön liittyvät laskutoimitukset
	laskee materiaalien kulutuksen ja tekee ohjattuna hinta-arvion materiaalikustannuksista	laskee materiaalien kulutuksen ja tekee hinta-arvion materiaalikustannuksista ja arvioi ohjattuna työhön käytettävän ajan	laskee materiaalien kulutuksen ja tekee hinta-arvion kokonaiskustannuksista ja tekee tarjouksen, joka sisältää materiaalikustannukset ja työhön käytettävän ajan
Itsearviointi	arvioi työskentelyään ja tuotetta suhteessa tavoitteisiin.	arvioi työskentelyään ja tuotetta suhteessa tavoitteisiin sekä muuttaa toimintaansa ohjeiden mukaisesti.	arvioi ja kehittää ohjattuna omaa toimintaansa laatutavoitteiden saavuttamiseksi.
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Materiaalien valinta ja käyttö	valitsee ohjattuna ja käyttää työhön soveltuvia ammattialalla käytettäviä materiaaleja	valitsee ja käyttää toteutukseen soveltuvia materiaaleja keskustellen ohjattuna asiakkaan kanssa niistä ja valintojen vaikutuksesta tuotteen toimivuuteen, kestävyteen, ulkonäköön, laatuun ja hintaan	valitsee ja käyttää toteutukseen soveltuvia materiaaleja keskustellen asiakkaan kanssa niistä ja valintojen vaikutuksesta tuotteen toimivuuteen, kestävyteen, ulkonäköön, laatuun ja hintaan
Työmenetelmien ja -välineiden valinta	neuvottelee ohjattuna asiakkaan kanssa tuotteelle asetettavista vaatimuksista ja valitsee työmenetelmät ja -välineet toteutukseen.	neuvottelee asiakkaan kanssa tuotteelle asetettavista vaatimuksista ja valitsee työmenetelmät ja -välineet toteutukseen.	neuvottelee asiakkaan kanssa tuotteelle asetettavista vaatimuksista ja esittelee eri toteutusvaihtoehtoja ja valitsee työmenetelmät ja -välineet toteutukseen.
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Estetiikan huomioon ottaminen valmistuksessa	valmistaa ohjattuna asiakkaalle tuotteita, jotka ovat muodoltaan,	valmistaa asiakkaalle tuotteita, jotka ovat muodoltaan,	valmistaa asiakkaalle tuotteita, jotka ovat viimeisteltyjä ja muodoltaan,

	mittasuhteitaan ja väritykseltään tasapainoisia kokonaisuuksia	mittasuhteitaan ja väritykseltään tasapainoisia kokonaisuuksia	mittasuhteitaan sekä väritykseltään tasapainoisia kokonaisuuksia
Havainnollistaminen	havainnollistaa ohjattuna tuotetta tai palvelua asiakkaalle.	havainnollistaa tuotetta tai palvelua asiakkaalle käyttäen ammattialalle soveltuvia visualisointimenetelmiä.	havainnollistaa tuotetta tai palvelua asiakkaalle käyttäen ammattialalle soveltuvia visualisointimenetelmiä, jotka herättävät asiakkaan kiinnostukseen tuotetta tai palvelua kohtaan.
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Ammattietiikka	työskentelee ohjattuna tehtyjen sopimusten mukaan	työskentelee tehtyjen sopimusten mukaan	työskentelee tehtyjen sopimusten mukaan ja etsii tietoa tekijänoikeuksista ja kuluttajansuojalaista
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	noudattaa ohjattuna työstä annettuja työturvallisuusohjeita aiheuttamatta vaaraa itselleen tai muille	noudattaa työstä annettuja työturvallisuusohjeita aiheuttamatta vaaraa itselleen tai muille	noudattaa työstä annettuja työturvallisuusohjeita ja ottaa huomioon työyhteisön jäsenten ja työympäristön turvallisuuden
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	ratkaisee työtehtävissä syntyneitä ongelmatilanteita sekä tekee ohjattuna valintoja	ratkaisee työtehtävissä syntyneitä ongelmatilanteita sekä tekee valintoja ja ohjeiden avulla päätöksiä	ratkaisee työtehtävissä syntyneitä ongelmatilanteita sekä tekee valintoja ja päätöksiä
Vuorovaikutus ja yhteistyö	huolehtii ohjattuna asiakastapaamisista luontevasti.	huolehtii ja sopii asiakastapaamisista luontevasti ja joustavasti.	huolehtii ja sopii asiakastapaamisista luontevasti, joustavasti ja rakentavasti.

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA

Käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinnon ja tuotteen suunnittelun ja valmistuksen osaamisalan **Kulttuurilähtöinen valmistaminen 15 osp** tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma.

NÄYTÖN KUVAUS

Ammattiosaamisen näyttö muodostuu kokonäytöstä.

Opiskelija hakee kulttuurihistoriallista tietoa ja käyttää sitä asiantuntemuksena ideoinnissa, suunnittelussa ja valmistuksessa. Opiskelija soveltaa työprosessissa alan historian ja kulttuurin tuntemustaan, joka tulee esille työskentelyssä kulttuurilähtöisten työmenetelmien ja välineiden käyttönä sekä valmiissa tuotteessa.

NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE(ET) NÄYTTÖTODISTUKSESSA

Yksittäinen sisustukseen liittyvä osa/tuote esim. saunan lauteet tai saunajakkara

NÄYTTÖYMPÄRISTÖ

Ammattiosaamisen näyttö suoritetaan oppilaitoksella tai työssäoppimispaikalla.

NÄYTÖN ARVIOIJAT

Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin.
Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättää/päättävät

- Alan opettaja(t)
- Työelämän edustaja(t)
- em yhdessä

Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyyteen sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.

ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITTEERIT OSAAMISEN ARVIOINNISSA

Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltyihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.

ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITEERIT		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Kulttuurilähtöinen suunnittelu ja valmistus	valmistaa ohjattuna kulttuurilähtöisen tuotteen tai palvelun	suunnittelee ja valmistaa kulttuurilähtöisen tuotteen tai palvelun	suunnittelee ja valmistaa kulttuurilähtöisen tuotteen tai palvelun sekä työskentelee suunnitelmallisesti
	työskentelee ohjattuna asetettujen laatutavoitteiden saavuttamiseksi sekä noudattaa työaikoja ja sovittuja aikatauluja	työskentelee asetettujen laatutavoitteiden mukaisesti sekä noudattaa työaikoja ja sovittuja aikatauluja	työskentelee suunnitelmallisesti ja kustannustehokkaasti asetettujen laatutavoitteiden mukaisesti sekä noudattaa työaikoja ja sovittuja aikatauluja ja neuvottelee niiden poikkeamisista
Itsearviointi	arvioi työskentelyään ja tuotetta suhteessa tavoitteisiin.	arvioi työskentelyään ja tuotetta suhteessa tavoitteisiin sekä muuttaa toimintaansa ohjeiden mukaisesti.	arvioi ja kehittää ohjattuna omaa toimintaansa laatutavoitteiden saavuttamiseksi.
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Kulttuurilähtöisten työmenetelmien ja -välineiden käyttö	käyttää ohjattuna ammattialansa kulttuurilähtöisiä työmenetelmiä ja -välineitä ammattialan sopimuskäytänteiden mukaisesti	valitsee ohjattuna ja käyttää ammattialansa kulttuurilähtöisiä työmenetelmiä ja -välineitä ammattialan sopimuskäytänteiden mukaisesti	valitsee ja käyttää, tarvittaessa yhteistyössä muiden alojen toimijoiden kanssa kulttuurilähtöisiä työmenetelmiä ja -välineitä ammattialojen sopimuskäytänteiden mukaisesti
	noudattaa asiantuntijan ohjeita	ottaa tarvittaessa vastaan asiantuntijan apua työtä suunnitellessaan ja toteuttaessaan	hankkii tarvittaessa asiantuntijan apua työtä suunnitellessaan ja toteuttaessaan
Materiaalien käyttö	käyttää ohjattuna ammattialan perinteisiä ja nykyisin käytössä olevia materiaaleja	käyttää ja valitsee ohjattuna ammattialan perinteisiä ja nykyisin käytössä olevia materiaaleja	käyttää ja valitsee ammattialan perinteisiä ja nykyisin käytössä olevia materiaaleja
Kestävän kehityksen huomioonottaminen työmenetelmien, -välineiden ja materiaalien valinnassa	käyttää ohjattuna elinkaariajattelun huomioon ottavia työmenetelmiä, -välineitä ja materiaaleja.	käyttää elinkaariajattelun huomioon ottavia työmenetelmiä, -välineitä ja materiaaleja.	käyttää elinkaariajattelun huomioon ottavia työmenetelmiä, -välineitä ja materiaaleja ja kehittää ohjattuna toimintaansa
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Kulttuuritiedon hyödyntäminen suunnittelussa ja valmistuksessa	hankkii ohjattuna ammattialan kulttuuritietoa	hankkii ammattialan kulttuuritietoa ja ottaa ohjattuna huomioon kohderyhmän	hankkii ammattialan kulttuuritietoa ja ottaa huomioon kohderyhmän
	tunnistaa eri aikakausien tuotteita tai ympäristöjä ja niiden tyylipiirteitä käyttäen lähdeaineistoja	tunnistaa ja ajoittaa eri aikakausien tuotteita tai ympäristöjä sekä niiden materiaaleja, rakenteita tai tyylipiirteitä	tunnistaa ja ajoittaa eri aikakausien tuotteita tai ympäristöjä sekä niiden materiaaleja, rakenteita ja tyylipiirteitä
	käyttää ohjattuna hankkimaansa tietoa toteuttamisessa.	käyttää hankkimaansa tietoa toteuttamisessa ja ohjattuna suunnittelussa.	käyttää hankkimaansa tietoa suunnittelussa ja toteuttamisessa.

4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Vuorovaikutus ja yhteistyö	noudattaa vuorovaikutustilanteisiin annettuja ohjeita toimiessaan yhdessä eri alojen ammattilaisten kanssa	toimii tilanteen vaatimalla tavalla työskennellessään yhdessä eri alojen ammattilaisten ja asiantuntijoiden kanssa	ilmaisee selkeästi asiansa ja tuo rakentavasti esille erilaisia näkökantoja työskennellessään yhdessä eri alojen ammattilaisten ja asiantuntijoiden kanssa
	toimii ohjattuna eri kulttuurialueilta tulevien kanssa	toimii eri kulttuurialueilta tulevien kanssa	toimii ja tekee ammattityötä eri kulttuurialueilta tulevien kanssa
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	ratkaisee työtehtävissä syntyneitä ongelmatilanteita sekä tekee ohjattuna valintoja	ratkaisee työtehtävissä syntyneitä ongelmatilanteita sekä tekee valintoja ja ohjeiden avulla päätöksiä	ratkaisee työtehtävissä syntyneitä ongelmatilanteita sekä tekee valintoja ja päätöksiä erilaisissa tilanteissa
Ammattietiikka	työskentelee ohjattuna tehtyjen sopimusten mukaan	työskentelee tehtyjen sopimusten mukaan	työskentelee tehtyjen sopimusten mukaan ja huomioi ohjattuna kulttuurierot sopimuksissa
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	noudattaa ohjattuna työstä annettuja työturvallisuusohjeita aiheuttamatta vaaraa itselleen tai muille.	noudattaa työstä annettuja työturvallisuusohjeita aiheuttamatta vaaraa itselleen tai muille.	noudattaa työstä annettuja työturvallisuusohjeita ja ottaa huomioon työyhteisön jäsenten ja työympäristön turvallisuuden.

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA

Artesaanin tutkinnon ja ympäristön suunnittelun ja rakentamisen osaamisalan **Toteuttamisen suunnittelu 15 osp** tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma.

NÄYTÖN KUVAUS

Ammattiosaamisen näyttö muodostuu kokonäytöstä.

Esimerkki näytöstä:

Näyttö on todellinen asiakastyö. Opiskelija laatii tarvekartoituksen, jonka pohjalta hän laatii asiakaslähtöisesti sisustussuunnitelman johonkin huonetilaan. Hän dokumentoi suunnitteluprosessinsa ja laati myös esityskuvat, jotka hän esittelee asiakkaalle. Näyttö voi olla myös stailaus, jonka opiskelija myös toteuttaa asiakkaalle.

NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE /LAUSEET NÄYTTÖTODISTUKSESSA

Rakennuksen sisätilojen suunnittelu ja esityskuvien laadinta.

NÄYTTÖYMPÄRISTÖ

Ammattiosaamisen näyttö suoritetaan työssäoppimisen työpaikassa tai asiakastyönä oppilaitoksessa.

Jos näyttö toteutetaan oppilaitoksella, näytön aikana on käytössä tiedonhankintaan ja piirtämiseen tarvittavat atk -tilat ja -laitteet.

NÄYTÖN ARVIOIJAT

Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin.
Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättää/päättävät

- Alan opettaja(t)
- Työelämän edustaja(t)
- em yhdessä

Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyyteen sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.

ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITTEERIT AMMATTIOSAAMISEN NÄYTÖSSÄ

Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltyihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.

ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITTEERIT		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Suunnitteluprosessin toteuttaminen	toteuttaa ohjattuna ammattialan tavan mukaisia suunnitelmia ammattialalle soveltuvilla visuaalisen ilmaisun ja teknisen toteutuksen keinoilla ammattialalle keskeisissä suunnitteluprosessin vaiheissa	toteuttaa ohjattuna esteettisiä ammattialan tavan mukaisia suunnitelmia ammattialalle soveltuvilla visuaalisen ilmaisun ja teknisen toteutuksen keinoilla ammattialalle keskeisissä suunnitteluprosessin vaiheissa	toteuttaa ammattialan tavan mukaan, ohjattuna asiakkaan tavoitteet huomioon ottavia esteettisiä suunnitelmia ammattialalle soveltuvien visuaalisen ilmaisun ja teknisen toteutuksen keinoin useisiin suunnitteluprosessin vaiheisiin
Tarvekartoituksen tekeminen ja dokumentointi	selvittää ja dokumentoi ohjattuna ammattialan tavan mukaan asiakkaan, tuotteen, tilan tai ympäristön tarpeita	selvittää ja dokumentoi ammattialan tavan mukaan asiakkaan, tuotteen, tilan tai ympäristön tarpeita ja ideoi ohjattuna sen pohjalta ratkaisuja	selvittää ja dokumentoi ammattialan tavan mukaan asiakkaan, tuotteen, tilan tai ympäristön tarpeita ja ideoi sen pohjalta asiakaslähtöisiä ympäristöön ja kulttuuriin sopivia ratkaisuja
Dokumentointi ja suunnitelmien vuorovaikutteinen käyttö	dokumentoi ohjattuna suunnitteluprosessinsa ja käyttää ohjattuna suunnitelmiaan perusteluina vuorovaikutustilanteissa	dokumentoi suunnitteluprosessinsa ja käyttää ohjattuna suunnitelmiaan perusteluina vuorovaikutustilanteissa	dokumentoi suunnitteluprosessinsa ja käyttää suunnitelmiaan perusteluina vuorovaikutustilanteissa
	perustelee ohjattuna suunnitelmien visuaalisia ja teknisiä ratkaisuja käyttötarkoituksen, asiakastoiveiden tai ympäristön suhteen	perustelee suunnitelmien visuaalisia ja teknisiä ratkaisuja käyttötarkoituksen, asiakastoiveiden ja ympäristön suhteen	perustelee suunnitelmien visuaalisia ja teknisiä ratkaisuja käyttötarkoituksen, asiakastoiveiden, ympäristön sekä kulttuurin tai kestävän kehityksen suhteen
Kestävän kehityksen huomioon ottaminen suunnitelmien materiaaliratkaisuissa	arvioi ohjattuna suunnitelmien materiaalisia ratkaisuja suhteessa tuotteen käyttötarkoitukseen ja -ikään tai -ympäristöön.	arvioi ohjattuna suunnitelmien materiaalisia tai visuaalisia ratkaisuja suhteessa tuotteen käyttötarkoitukseen ja -ikään tai -ympäristöön.	arvioi suunnitelmien visuaalisia, materiaalisia ja toteutusmenetelmällisiä ratkaisuja suhteessa tuotteen käyttötarkoitukseen ja -ikään ja -ympäristöön.
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Ammattialan suunnitteluprosessin eri vaiheisiin soveltuvien työmenetelmien, työvälineiden sekä materiaalien valinta ja käyttö	käyttää ammattialan suunnitelmien tekemiseen liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja keskeisissä ammattialan suunnitteluprosessin vaiheissa, mutta tarvitsee muissa vaiheissa ohjausta	käyttää ja valitsee ohjattuna ammattialan suunnitelmien tekemiseen liittyviä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja keskeisissä ammattialan suunnitteluprosessin vaiheissa	käyttää ja valitsee ammattialan suunnitelmien tekemiseen sopivimmat työmenetelmät, työvälineet ja materiaalit ja soveltaa niitä ohjattuna ammattialan suunnitteluprosessin eri vaiheissa
	käyttää ohjattuna tietotekniikkaa tiedonhallinnan, tallentamisen ja tuottamisen sekä tiedon siirtämisen ja vastaanottamisen välineenä	käyttää ohjattuna ammattialan teknologiaa ja tietotekniikkaa suunnittelussa	käyttää ammattialan teknologiaa ja tietotekniikkaa suunnittelussa
Visuaalisen ilmaisun menetelmien, välineiden ja materiaalien käyttö	käyttää ilmaisussa ammattialan keskeisiä visuaalisia menetelmiä, välineitä ja materiaaleja ja käyttää ohjattuna	käyttää ilmaisussa ammattialan keskeisiä visuaalisia menetelmiä, välineitä ja materiaaleja ja käyttää visuaalisessa	käyttää monipuolisesti ja valitsee tarkoituksenmukaiset menetelmät, välineet ja materiaalit visuaaliseen

	visuaalisessa ilmaisussaan ammattialan tavan mukaista väri-, muoto- tai tilasommitelua	ilmaisussaan ammattialan tavan mukaista väri-, muoto- tai tilasommitelua ja hyödyntää ajoittain ohjattuna omaa luovuuttaan tai persoonallista ilmaisuaan	ilmaisuun ja käyttää visuaalisessa ilmaisussaan ammattialan tavan mukaista väri-, muoto- tai tilasommitelua ja hyödyntää ajoittain ohjattuna omaa luovuuttaan ja persoonallista ilmaisuaan
Dokumentoinnin työmenetelmien ja -välineiden käyttö	laatii ohjattuna käsin tai koneella ammattialan tavan mukaisia visuaalisia esityksiä esimerkiksi teknisiä piirroksia, malleja, materiaalinäytteitä, raportteja tai esityskuvia.	laatii käsin tai ohjattuna koneella ammattialan tavan mukaisia visuaalisia esityksiä esimerkiksi teknisiä piirroksia, malleja, materiaalinäytteitä, raportteja tai esityskuvia.	laatii käsin ja koneella ammattialan tavan mukaisia visuaalisia esityksiä esimerkiksi teknisiä piirroksia, malleja, materiaalinäytteitä, raportteja tai esityskuvia.
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Alan määräysten, sopimusten ja toimintatapojen noudattaminen	etsii ohjattuna tietoa tarvitsemistaan säädöksistä, määräyksistä, ohjeista ja toimintatavoista ja käyttää sitä suunnittelussa ohjattuna	etsii tietoa tarvitsemistaan säädöksistä, määräyksistä, ohjeista ja toimintatavoista ja käyttää sitä suunnittelussa	etsii oma-aloitteisesti tietoa alalla yleisesti käytettävistä säädöksistä, määräyksistä, ohjeista ja toimintatavoista sekä käyttää tietoa suunnittelussa ja soveltaa sitä ohjattuna
Toteutusmenetelmien ja materiaalien käyttö	perustaa suunnitelmansa ammattialan työtapoihin ja materiaaleihin niin, että ohjattuna suunnitelmista tulee toteuttamiskelpoisia	perustaa suunnitelmansa ammattialan työtapoihin ja materiaaleihin niin, että suunnitelmista tulee toteuttamiskelpoisia	perustaa suunnitelmansa ammattialan kulttuuriin ja tietoon sekä työtapojen ja materiaalien soveltamiseen niin, että suunnitelmista tulee toteuttamiskelpoisia
Estetiikan hyödyntäminen materiaali-, rakenne- ja työtaparatkaisuihin	ottaa ohjattuna huomioon muoto-, väri- ja tilasommitelun vaikutukset valitessaan ammattialan materiaali-, rakenne- tai työtaparatkaisuja.	ottaa huomioon muoto-, väri- ja tilasommitelun sekä tyylisuuntien vaikutukset valitessaan ammattialan materiaali-, rakenne- tai työtaparatkaisuja.	ottaa huomioon muoto-, väri- ja tilasommitelun sekä tyylisuuntien vaikutukset valitessaan ammattialan materiaali-, rakenne- ja työtaparatkaisuja.
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	arvioi ohjattuna mahdollisuutta toteuttaa suunniteltuja tuotteita tai palveluita	arvioi mahdollisuutta toteuttaa suunniteltuja tuotteita tai palveluita ja tekee tarvittaessa muutoksia ohjeiden mukaan	suunnittelee toteuttamiskelpoisia tuotteita tai palveluita ja arvioi niiden kehittämismahdollisuuksia
Vuorovaikutus ja yhteistyö	noudattaa vuorovaikutustilanteissa niihin annettuja ohjeita	toimii tilanteen vaatimalla tavalla erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	etsii tarvittaessa yhteistyökumppaneita ja toimii itsenäisesti vuorovaikutustilanteissa
	toimii yhteistyössä toimeksiantajan/tilaajan aloitteesta	tekee tarvittaessa aloitteellista yhteistyötä toimeksiantajan/tilaajan kanssa	antaa aloitteellisesti tietoa prosessin etenemisestä, keskustelee ja tekee aloitteellisesti yhteistyötä toimeksiantajan/tilaajan kanssa
Ammattietiikka	toimii työssään ammattialan yleisiä tapoja arvostaen	toimii työssään ammatin arvoperustan mukaisesti	sitoutuu työhönsä ammatin arvoperustan mukaisesti
	toimii ammattialan sopimusten mukaan.	noudattaa ammattialan sopimuksia ja käytäntöjä.	noudattaa vastuullisesti ammattialan sopimuksia ja käytäntöjä.

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA

Käsi ja taideteollisuusalan perustutkinnon ympäristön suunnittelun ja rakentamisen osaamisalan **Palvelun toteuttaminen 45 osp** tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma.

NÄYTÖN KUVAUS

Ammattiosaamisen näyttö muodostuu kokonäytöstä.

Esimerkki näytöstä:

Opiskelija tekee annetusta työstä työsuunnitelman ja esittelee sen opettajalle tai mahdolliselle asiakkaalle. Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa tekemällä sisustusrakennustöitä oppilaitoksen uudis- tai korjausrakennustyömaalla tai muussa oppilaitoksen hyväksymässä rakennuskohteessa. Opiskelija tekee sovitun työkokonaisuuden, joka on laajuudeltaan sellainen, että tutkinnon osassa vaadittu ammattitaito voidaan siitä arvioida.

NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE/LAUSEET NÄYTTÖTODISTUKSESSA

Remonttikohteen työsuunnitelman laatiminen ja työn toteuttaminen

NÄYTTÖYMPÄRISTÖ

Ammattiosaamisen näyttö suoritetaan opistolla, työssäoppimispaikalla tai opiston hyväksymässä ulkopuolisessa työkohteessa opiskelijan oman opintopolun mukaan. Työkohteeseen voi olla uudis- tai korjausrakennustyömaa, jossa on käytössä tavanomaiset työvälineet ja koneet.

NÄYTÖN ARVIOIJAT

Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin.
Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättää/päättävät

- Alan opettaja(t)
- Työelämän edustaja(t) tai
- em yhdessä

Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyyteen sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.

ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITERIT AMMATTIOSAAMISEN NÄYTÖSSÄ

Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltyihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.

ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITERIT		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Työtehtävän suunnittelu	tekee ohjattuna työsuunnitelman ja suunnittelee ohjattuna omaa työtään	tekee toteuttamiskelpoisia työsuunnitelmia, suunnittelee omaa työtään ja esittelee suunnitelmansa asiakkaalle	tekee toteuttamiskelpoisia työsuunnitelmia, suunnittelee omaa työtään, esittelee suunnitelmansa asiakkaalle sekä tekee ohjattuna sovitun suunnitelman pohjalta tarjouksen
Tavoitteen mukaisen palvelun toteuttaminen	toteuttaa tavoitteen mukaisen palvelun	toteuttaa tavoitteen mukaisen palvelun ohjattuna sovitussa aikataulussa	toteuttaa tavoitteen mukaisen palvelun sekä työskentelee suunnitelmallisesti ja joutuisasti sovituja aikatauluja noudattaen sekä mahdollisista poikkeamista neuvotellen
Itsearviointi	arvioi työskentelyään ja palvelun toteuttamista suhteessa tavoitteisiin.	arvioi työskentelyään ja palvelun toteuttamista suhteessa tavoitteisiin sekä muuttaa toimintaansa ohjeiden mukaisesti.	arvioi ja kehittää toimintaansa laatutavoitteiden saavuttamiseksi.
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Työmenetelmien ja -välineiden käyttö	käyttää ohjattuna ammattialan keskeisiä työmenetelmiä, -välineitä, koneita ja laitteita turvallisesti	käyttää ammattialan keskeisiä työmenetelmiä, -välineitä, koneita ja laitteita turvallisesti ja luontevasti sekä palauttaa käyttämänsä välineet ja laitteet paikoilleen	valitsee ja käyttää ammattialan keskeisiä työmenetelmiä, -välineitä, koneita ja laitteita turvallisesti ja luontevasti sekä huoltaa käyttämänsä välineet ja laitteet ja palauttaa ne paikoilleen
Työvälineiden huolto	huoltaa ohjattuna työvälineet, koneet ja laitteet	huoltaa työvälineet, koneet ja laitteet	huoltaa työvälineet, koneet ja laitteet ja kutsuu tarvittaessa paikalle ammattilaisen
Materiaalien taloudellinen käyttö	hankkii ohjattuna käyttötarkoitukseen sopivia materiaaleja ja käyttää ohjattuna niitä taloudellisesti	hankkii ohjattuna käyttötarkoitukseen, -kohteeseen ja tyyliin sopivia materiaaleja ja käyttää niitä taloudellisesti	vertailee ja valitsee ohjattuna sekä hankkii ja käyttää huollettavuudeltaan ja hinnaltaan käyttötarkoitukseen, -kohteeseen ja tyyliin sopivia materiaaleja ja käyttää niitä taloudellisesti
	ratkaisee työhön liittyviä laskutoimituksia.	ratkaisee työhön liittyviä laskutoimituksia ja ohjattuna käyttää niitä päätöksen välineinä.	ratkaisee työhön liittyviä laskutoimituksia ja käyttää niitä päätöksen välineinä.
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Ammattiterminologian käyttö	keskustelee ohjattuna toteutukseen liittyvistä asioista käyttäen ammattiterminologiaa	keskustelee toteutukseen liittyvistä asioista käyttäen ammattiterminologiaa	keskustelee toteutukseen liittyvistä asioista käyttäen ammattiterminologiaa luontevalla tavalla
Estetiikan hyödyntäminen toteutuksessa	toteuttaa työn ohjattuna luovutuskuntoon	toteuttaa työn arvioiden sen muotoa, mittasuhteita ja toteutustapaa sekä viimeistelee työn ohjeiden avulla luovutuskuntoon	toteuttaa työn arvioiden sen muotoa, mittasuhteita ja toteutustapaa sekä viimeistelee työn luovutuskuntoon

Kestävän kehityksen tukeminen työmenetelmien, -välineiden ja materiaalien käytössä ja materiaalien lajittelussa	käyttää ohjattuna työmenetelmiä, -välineitä ja materiaaleja, jotka tukevat kestävä kehitystä ja lajittelee työssä syntyviä jätteitä.	käyttää työmenetelmiä, -välineitä ja materiaaleja, jotka tukevat kestävä kehitystä ja lajittelee ja käsittelee työssä syntyviä jätteitä.	käyttää työmenetelmiä, -välineitä ja materiaaleja, jotka tukevat kestävä kehitystä ja lajittelee, käsittelee ja uusiokäyttää työssä syntyviä jätteitä.
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	ratkaisee ohjattuna työtehtävissä syntyviä ongelmatilanteita	ratkaisee työtehtävissä syntyviä ongelmatilanteita	ratkaisee työtehtävissä syntyviä ongelmatilanteita ja tekee valintoja ja päätöksiä
Vuorovaikutus ja yhteistyö	toimii työssään ohjattuna yhteistyössä työyhteisön tai työmaan eri osapuolten kanssa	toimii työssään yhteistyössä työyhteisön tai työmaan eri osapuolten sekä ohjattuna asiakkaan kanssa	toimii työssään omaaloitteisesti yhteistyössä työyhteisön tai työmaan eri osapuolten sekä asiakkaan kanssa
Ammattietiikka	noudattaa työaikoja	noudattaa työaikoja ja käyttää työajan tarkoituksenmukaisesti	noudattaa työaikoja ja käyttää työajan tarkoituksenmukaisesti sekä toimii vastuullisesti tavoitteen saavuttamiseksi sovitussa aikataulussa
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	toimii työturvallisuusmääräysten mukaisesti	toimii työturvallisuusmääräysten mukaisesti, tuo esiin työturvallisuusriskit	toimii työturvallisuusmääräysten mukaisesti, tuo esiin työturvallisuusriskit sekä ehkäisee vaaratilanteiden syntymistä
	huolehtii pyydettyä työturvallisuuden siisteydestä.	huolehtii työympäristön siisteydestä.	huolehtii työympäristön siisteydestä ja viihtyisyydestä.

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA

Käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinnon ympäristön suunnittelun ja rakentamisen osaamisalan **Asiakaspalvelun ja myyntityön toteuttaminen 15 osp** tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma.

NÄYTÖN KUVAUS

Ammattiosaamisen näyttö muodostuu kokonäytöstä työssäoppimisen paikassa..

Esimerkki näytöstä:

Asiakaspalvelu ja myyntityö asiakastilanteessa.

NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE/LAUSEET NÄYTTÖTODISTUKSESSA

Asiakaspalvelu ja myyntityö asiakastilanteessa.

NÄYTTÖYMPÄRISTÖ

Työssäoppimisen työpaikalla ammattialansa myyntiin liittyvissä asiakaspalvelutehtävä.

NÄYTÖN ARVIOIJAT

Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin.

Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättää/päättävät

- Alan opettaja(t)
- Työelämän edustaja(t) tai
- em yhdessä

Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyyteen sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.

ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITTEERIT AMMATTIOSAAMISEN NÄYTÖSSÄ

Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltyihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.

ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITTEERIT		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Myyntin ja markkinoinnin suunnittelu	tekee ohjattuna hyllytystä ja esillepanoa	tekee hyllytystä ja esillepanoa	tekee hyllytystä, esillepanoa ja ohjattuna somistusta
Asiakaspalvelu ja myyntityö	selvittää asiakkaan tarpeita ja palvelee häntä	selvittää asiakkaan tarpeita ja palvelee häntä kohteliaasti	selvittää asiakkaan tarpeita ja palvelee häntä aktiivisesti ja kohteliaasti
Palautteen vastaanotto	arvioi työskentelyään ja palvelun toteuttamista suhteessa tavoitteisiin ja ottaa vastaan palautetta.	arvioi työskentelyään ja palvelun toteuttamista suhteessa tavoitteisiin sekä muuttaa toimintaa saamansa palautteen mukaan.	arvioi ja kehittää toimintaansa laatutavoitteiden saavuttamiseksi sekä muuttaa ja kehittää toimintaa saamansa palautteen mukaan.
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Asiakaspalvelun ja myyntityön menetelmien käyttö	käyttää ohjattuna myynti- ja markkinointimenetelmiä	käyttää myynti- ja markkinointimenetelmiä	käyttää myynti- ja markkinointimenetelmiä sekä arvioi niiden soveltuvuutta ammattialalle
	palvelee ohjattuna asiakasta kohteliaasti	palvelee asiakasta kohteliaasti ja vuorovaikutteisesti	palvelee asiakasta kohteliaasti, vuorovaikutteisesti ja esitellen vaihtoehtoja
	ottaa vastaan palveluun tai myyntityöhön liittyvää palautetta	ottaa vastaan palveluun tai myyntityöhön liittyvää palautetta sekä arvioi asiakaspalvelutaitojaan	ottaa vastaan palveluun myyntityöhön liittyvää palautetta sekä arvioi ja kehittää asiakaspalvelutaitojaan
Oheistehtävien tekeminen	huolehtii ohjattuna työympäristön toimivuudesta ja siisteydestä.	huolehtii työympäristön toimivuudesta, siisteydestä ja viihtyisyydestä.	huolehtii oma-aloitteisesti työympäristön toimivuudesta, siisteydestä ja viihtyisyydestä.
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Tuote-, palvelu- ja ammattitiedon hankinta	etsii ohjattuna tietoa myyntituotteista ja palveluista	etsii tietoa myyntituotteista ja palveluista	etsii tietoa myyntituotteista ja palveluista sekä käyttää sitä työssään
	käyttää ohjattuna ammattialan osaamista palvelu- ja myyntityössä.	käyttää ammattialan osaamista palvelu- ja myyntityössä.	käyttää ammattialan osaamista ja soveltaa sitä ohjattuna palvelu- ja myyntityöhön.
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Vuorovaikutus ja yhteistyö	toimii ohjattuna asiakaspalvelu- ja myyntitilanteissa	toimii asiakaspalvelu- ja myyntitilanteissa ja pyytää tarvittaessa apua muilta	toimii tilanteen vaatimalla tavalla asiakaspalvelu- ja myyntitilanteissa

	keskustelee asiakkaan kanssa	keskustelee asiakkaan kanssa, kuuntelee häntä ja ilmaisee itseään selkeästi	keskustelee asiakkaan kanssa, kuuntelee häntä ja ilmaisee itseään selkeästi ja luottamusta herättäen
Ammattietiikka	noudattaa työaikoja sekä käyttäytyy ja pukeutuu ohjeiden mukaan.	noudattaa työaikoja sekä käyttäytyy ja pukeutuu tilanteen vaatimusten mukaan.	noudattaa työaikoja sekä käyttäytyy ja pukeutuu tilanteen vaatimusten mukaan ja toimii työyhteisössään aloitteellisesti.

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA

Käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinnon ympäristön suunnittelun ja rakentamisen osaamisalan **Palvelun tuotteistamisen 15 osp** tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma.

NÄYTÖN KUVAUS

Ammattiosaamisen näyttö muodostuu kokonäytöstä.
Opiskelija suunnittelee, toteuttaa ja markkinoi sisustusalan palvelua.

NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE/LAUSEET NÄYTTÖTODISTUKSESSA

Esimerkkejä:
Sisustamiseen liittyvän asiakasillan suunnittelu, toteutus ja markkinointi.
Sisustustyön suunnittelu, toteutus ja markkinointi asiakkaalle.

NÄYTTÖYMPÄRISTÖ

Ammattiosaamisen näyttö suoritetaan työpaikalla, joka voi olla sisustusalan yritys esim. sisustusmateriaaleja myyvä liike tai rakennusalan yritys. Näytössä on käytettävissä työhön tarvittavat koneet ja välineet.

NÄYTÖN ARVIOIJAT

Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin.
Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättää/päättävät

- Alan opettaja(t)
- Työelämän edustaja(t) tai
- em yhdessä

Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyys on sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.

ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITERIT AMMATTIOSAAMISEN NÄYTÖSSÄ

Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltyihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.

ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITEERIT		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Ammatillisen osaamisen tuoteistaminen	arvioi ohjattuna ammatillisen osaamisen vahvuuksia	arvioi ammatillisen osaamisen vahvuuksia ja mahdollisuuksia toimia yrittäjänä	arvioi ammatillisen osaamisen vahvuuksia ja mahdollisuuksia toimia yrittäjänä ja asettaa ohjattuna osaamiselle kehittämistavoitteita
	tekee ammattialan työtä	tekee ammattialan laatuvaatimukset täyttävää työtä	tekee kustannustehokkaasti ammattialan laatuvaatimukset täyttävää työtä
Tuoteistamisen toteuttaminen	ideoi ohjattuna eri toimintamalleja kannattavuutta ajatellen	ideoi ja testaa ohjattuna eri toimintamalleja kannattavuutta ajatellen	ideoi ja testaa ohjattuna eri toimintamalleja kannattavuutta ajatellen ja markkinoi ohjattuna tuoteistettua palveluaan
	toteuttaa tuoteistamisen ottaen ohjattuna huomioon asiakkaan tarpeet	toteuttaa tuoteistamisen ottaen huomioon asiakkaan tarpeet	toteuttaa tuoteistamisen ennakoiden asiakkaan tarpeet
Itsearviointi	arvioi ja kehittää ohjattuna tuoteistetun palvelun toteutusta kustannustehokkaaksi.	arvioi ja kehittää ohjattuna tuoteistetun palvelun toteutusta kustannustehokkaaksi ja kohderyhmän tarpeet kohtaavaksi.	arvioi ja kehittää ohjattuna tuoteistetun palvelun toteutusta ja markkinointia kustannustehokkaaksi ja kohderyhmän tarpeet kohtaavaksi.
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Tuoteistamisen työmenetelmien ja -välineiden käyttö	käyttää ohjattuna ammatillisen osaamisen työmenetelmiä ja -välineitä tuotteen tai palvelun toteuttamisessa	käyttää ammatillisen osaamisen työmenetelmiä ja -välineitä tuotteen tai palvelun toteuttamisessa	käyttää ja etsii ohjattuna erilaisia työmenetelmiä ja -välineitä tuottaa tuote tai palvelu
Hinnoittelu	laskee ohjattuna oman työpanoksen osuuden tuotteen tai palvelun kustannuksista.	laskee oman työpanoksen osuuden tuotteen tai palvelun kustannuksista.	laskee tuotteen tai palvelun kokonaiskustannukset.
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Tiedonhankinta	etsii ohjattuna tietoa sopimusjärjestelmistä, tuotevastuu- ja kuluttajansuojalainsäädännöstä ja immateriaalioikeuksista	etsii tietoa sopimusjärjestelmistä, tuotevastuu- ja kuluttajansuojalainsäädännöstä ja immateriaalioikeuksista sekä käyttää tietoa ohjattuna tuoteistamiseen	etsii tietoa sopimusjärjestelmistä, tuotevastuu- ja kuluttajansuojalainsäädännöstä ja immateriaalioikeuksista, käyttää tietoa tuoteistamiseen ja soveltaa ohjattuna etsimäänsä tietoa neuvotellessaan työhön liittyvistä asioista asiakkaan kanssa
Markkinatilanteen kartoitus	kartoittaa ammattialansa palveluja tarjoavia tekijöitä	kartoittaa ammattialansa palveluja tarjoavia tekijöitä ja käyttää tietoa ohjattuna tuotteen tai palvelun tuoteistamiseen	kartoittaa ammattialansa palveluja tarjoavia tekijöitä, käyttää tietoa ohjattuna tuotteen tai palvelun tuoteistamiseen ja kehittää ohjattuna palveluaan kilpailijoitaan houkuttelevammaksi

	markkinoi palveluaan ammattialan tavan mukaisin menetelmin.	markkinoi palveluaan ohjattuna usealla eri menetelmällä.	markkinoi palveluaan usealla eri menetelmällä.
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	tunnistaa työssä syntyneitä ongelmatilanteita sekä ratkaisee ohjattuna niitä	tunnistaa työssä syntyneitä ongelmatilanteita sekä ratkaisee niitä	tunnistaa työssä syntyneitä ongelmatilanteita, ratkaisee niitä ja löytää vaihtoehtoisia toimintatapoja
Ammattietiikka	käyttää ohjattuna tuotteessa tai palvelussa ammattialan kestävän kehityksen mukaisia toimintatapoja	käyttää tuotteessa tai palvelussa ammattialan kestävän kehityksen mukaisia toimintatapoja	käyttää tuotteessa tai palvelussa ammattialan kestävän kehityksen mukaisia toimintatapoja ja kehittää ohjattuna niitä
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	käyttää palvelun toteutuksessa ohjeiden mukaisia suojaimia, työmenetelmiä ja -välineitä.	käyttää palvelun toteutuksessa ohjeiden mukaisia suojaimia ja -työvälineitä ja sopivasti kuormittavia työmenetelmiä.	käyttää palveluksen toteutuksessa ohjeiden mukaisia suojaimia, työvälineitä ja sopivasti kuormittavia ja vaihtelevia työmenetelmiä.

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA

Käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinnon ympäristön suunnittelun ja rakentamisen osaamisalan **Sisustustyön tekeminen 15 osp** tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma.

NÄYTÖN KUVAUS

Ammattiosaamisen näyttö muodostuu kokonäytöstä.

Esimerkki näytöstä:

Sisustustyön, esimerkiksi kiintokalustuksen, portaikon tai tilanjakajan suunnittelu taustaselvityksineen, kohteen dokumentointi ja suunnitelmien esittäminen. Sisustustyön toteuttaminen käytännössä.

NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE/LAUSEET NÄYTTÖTODISTUKSESSA

Esim. Mittatilaustyönä tehtävän tilanjakajan suunnittelu ja valmistaminen.
Sisustustyön työsuunnitelman ja tarjouksen laatiminen sekä työn toteuttaminen

NÄYTTÖYMPÄRISTÖ

Ammattiosaamisen näyttö suoritetaan työpaikalla/asiakastyökohteessa. Tarvittaessa voidaan käyttää oppilaitoksen tiloja ja laitteita.

Näyttö toteutetaan työssäoppimispaikassa tai asiakastyönä, joka voi olla uudis- tai korjausrakennustyömaa tai alan tuotantolaitos.

NÄYTÖN ARVIOIJAT

Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin.
Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättää/päättävät

- Alan opettaja(t)
- Työelämän edustaja(t) tai
- em yhdessä

Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyys on sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.

ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITTEERIT AMMATTIOSAAMISEN NÄYTÖSSÄ

Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltäviin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.

ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITEERIT		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Työn suunnittelu	selvittää ohjeiden mukaan tilaan tai ympäristöön materiaalit ja värit	selvittää tilaan tai ympäristöön käyttötarkoitukseen sopivia materiaaleja ja värejä	selvittää tilaan tai ympäristöön vaihtoehtoisia käyttötarkoitukseen sopivia materiaaleja ja värejä
	tekee ohjattuna toteutusta varten ammattialan tavan mukaisen työsuunnitelman	tekee toteutusta varten ammattialan tavan mukaisen työsuunnitelman	tekee toteutusta varten ammattialan tavan mukaisen työsuunnitelman ja esittelee sen
	käyttää ohjattuna havainnollistamiseen ammattialan tavan mukaisia esitystekniikoita ja malleja	käyttää havainnollistamiseen ammattialan tavan mukaisia esitystekniikoita ja malleja	käyttää havainnollistamiseen ammattialan tavan mukaisia esitystekniikoita ja malleja ottaen huomioon tilan tai ympäristön
Työn toteuttaminen	toteuttaa ohjeiden mukaan suunniteltuun tilaan tai ympäristöön sisustustyön	toteuttaa suunniteltuun tilaan tai ympäristöön sisustustyön	toteuttaa suunniteltuun tilaan tai ympäristöön sisustuskokonaisuuden
	valitsee ohjeiden mukaan sisustettavaan kohteeseen valmiita osia ja elementtejä	valitsee tuotteiden tarjoajilta sisustettavaan kohteeseen valmiita osia ja elementtejä	valitsee tuotteiden tarjoajilta sisustettavaan kohteeseen valmiita osia ja elementtejä asiakkaan toiveiden mukaan
	työskentelee ohjattuna ammattialan määräysten ja laatuvaatimusten mukaisesti	työskentelee ammattialan määräysten ja laatuvaatimusten mukaisesti	työskentelee ammattialan määräysten ja laatuvaatimusten mukaisesti ja kehittää osaamistaan saamansa palautteen mukaan
Itsearviointi	arvioi työskentelyään ja tuotetta suhteessa tavoitteisiin.	arvioi työskentelyään ja tuotetta suhteessa tavoitteisiin sekä muuttaa toimintaansa ohjeiden mukaisesti.	arvioi työskentelyään ja tuotetta suhteessa tavoitteisiin sekä muuttaa tarvittaessa toimintaansa.
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Materiaalien käyttö	käyttää tuttuja materiaaleja ja lisätarvikkeita työn toteuttamiseen	valitsee ja käyttää materiaaleja ja lisätarvikkeita työn toteuttamiseen ottaen huomioon tilan tai ympäristön	valitsee ja käyttää materiaaleja ja lisätarvikkeita työn toteuttamiseen monipuolisesti ja asiakkaan vaatimusten mukaan ottaen huomioon tilan tai ympäristön
Hinnoittelu	laskee materiaalien kulutuksen ja tekee ohjattuna hinta-arvion materiaalikustannuksista	laskee materiaalien kulutuksen, tekee hinta-arvion materiaalikustannuksista ja arvioi ohjattuna työhön käytettävän ajan	laskee materiaalien kulutuksen, tekee hinta-arvion kokonaiskustannuksista ja tekee tarjouksen, joka sisältää materiaalikustannukset ja työhön käytettävän ajan
Kestävän kehityksen huomioon ottaminen	käyttää ohjattuna elinkaariajattelun huomioon ottavia työmenetelmiä, -välineitä ja materiaaleja.	käyttää elinkaariajattelun huomioon ottavia työmenetelmiä, -välineitä ja materiaaleja.	käyttää elinkaariajattelun huomioon ottavia työmenetelmiä, -välineitä ja materiaaleja ja kehittää ohjattuna toimintaansa.

3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Sisustustyön materiaalien valinta	valitsee ohjattuna käyttötarkoitukseen sopivia materiaaleja ja käyttää ohjattuna niitä taloudellisesti	valitsee ohjattuna käyttötarkoitukseen, -kohteeseen ja tyyliin sopivia materiaaleja ja käyttää niitä taloudellisesti	valitsee ohjattuna huollettavuudeltaan hinnaltaan käyttötarkoitukseen, -kohteeseen ja tyyliin sopivia materiaaleja ja käyttää niitä taloudellisesti
Tilantekijöiden huomioon ottaminen	ottaa ohjattuna huomioon tilan ulottuvuudet, valaistuksen, akustiikan ja tilan muun sisustuksen valitessaan värejä, niiden syvyysasteita, pintakuviota, materiaaleja sekä rakenne- ja työtaparatkaisuja sisustustyöhön	ottaa huomioon tilan ulottuvuudet, valaistuksen, akustiikan ja tilan muun sisustuksen valitessaan värejä, niiden syvyysasteita, pintakuviota, materiaaleja sekä rakenne- ja työtaparatkaisuja sisustustyöhön	ottaa huomioon tilan ulottuvuudet, valaistuksen, akustiikan ja tilan muun sisustuksen valitessaan värejä, niiden syvyysasteita, pintakuviota, materiaaleja sekä rakenne- ja työtaparatkaisuja sisustustyöhön ja perustelee ohjattuna valintansa
Sisustusalan tiedon käyttäminen	lukee ja käyttää ohjattuna ammattialan perustietoa, piirustuksia, työohjeita ja standardeja toteutukseen ohjattuna.	lukee ja käyttää ammattialan perustietoa, piirustuksia, työohjeita ja standardeja toteutukseen ja suunnitteluun ohjattuna.	lukee ja käyttää ammattialan perustietoa, piirustuksia, työohjeita ja standardeja toteutukseen ja suunnitteluun.
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	kokeilee erilaisia ratkaisuja	ideoi ja tuottaa työssään erilaisia ratkaisuja	soveltaa osaamistaan työtilanteissa joustavasti ja toimii uusien ratkaisujen etsien
Vuorovaikutus ja yhteistyö	noudattaa aikatauluja	työskentelee sovitun aikataulun mukaan	sopii ja laatii aikataulun sekä toimii sen mukaan
	sopii annettujen ohjeiden mukaan tilaajan kanssa toteutettavasta työsuorituksesta ja sen vaiheista	sopii tilaajan kanssa toteutettavasta työsuorituksesta sekä sen vaiheista ja tavoitteista	neuvottelee ja sopii tilaajan kanssa toteutettavasta työsuorituksesta ja sen vaiheista ja tavoitteista
	työskentelee toteuttajana suunnittelijoiden, arkkitehtien, taitelijoiden tai muun työnjohdon ohjaamana.	työskentelee toteuttajana suunnittelijoiden, arkkitehtien, taitelijoiden tai muun työnjohdon kanssa yhteistyössä.	työskentelee aktiivisesti ja vastuullisesti ammattialansa toteuttajana suunnittelijoiden, arkkitehtien, taitelijoiden tai muun työnjohdon kanssa yhteistyössä.

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA

Käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinnon ja ympäristön suunnittelun ja rakentamisen osaamisalan **Stailaaminen 15 osp** tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma.

NÄYTÖN KUVAUS

Ammattiosaamisen näyttö muodostuu kokonäytöstä.

NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE(ET) NÄYTTÖTODISTUKSESSA

Asiakaslähtöisesti suunniteltu ja toteutettu tilan stailaaminen

NÄYTTÖYMPÄRISTÖ

Ammattiosaamisen näyttö suoritetaan työpaikalla/asiakastyökohteessa. Tarvittaessa voidaan käyttää oppilaitoksen tiloja ja laitteita.

NÄYTÖN ARVIOIJAT

Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin.
Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättää/päättävät

- Alan opettaja(t)
- Työelämän edustaja(t)
- em yhdessä

Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyyteen sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.

ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITTEERIT AMMATTIOSAAMISEN NÄYTÖSSÄ			
Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltyihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.			
ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITTEERIT		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Työn suunnittelu	ideoi ja suunnittelee ohjattuna asiakkaan ulkoasua, kohdetta, tilaa tai tapahtumaa	ideoi ja suunnittelee ohjattuna asiakkaan ulkoasua, kohdetta, tilaa tai tapahtumaa asiakaslähtöisesti	ideoi ja suunnittelee asiakkaan ulkoasua, kohdetta, tilaa tai tapahtumaa vastuullisesti ja asiakaslähtöisesti
	laatii suunnitelmalle aikataulun ja noudattaa sitä	laatii suunnitelmalle kustannusarvion ja aikataulun sekä noudattaa niitä	laatii vaihtoehtoisille suunnitelmille kustannusarvioita ja aikatauluja sekä noudattaa valittua
Työn toteutus	toteuttaa ohjattuna tyylin suunnittelun tilaajalle	toteuttaa ohjattuna tyylin suunnittelun tilaajalle hänen toiveidensa mukaan	toteuttaa tyylin suunnittelun tilaajalle hänen toiveidensa mukaan
Itsearviointi	arvioi tyylin suunnittelun suhteessa tavoitteisiin.	arvioi tyylin suunnittelun suhteessa tavoitteisiin ja muuttaa sitä ohjeiden mukaisesti.	arvioi tyylin suunnittelun suhteessa tavoitteisiin ja kehittää tyylin muotoiluosaamistaan saamansa palautteen mukaisesti.
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Työmenetelmien käyttö	muokkaa, täydentää tai uusii ohjattuna asiakkaan ulkoasun, kohteen, tilan tai tapahtuman tyyliä	muokkaa, täydentää tai uusii asiakkaan ulkoasun, kohteen, tilan tai tapahtuman tyyliä	muokkaa, täydentää tai uusii asiakkaan ulkoasun, kohteen, tilan tai tapahtuman tyyliä asiakaslähtöisesti
Työvälineiden käyttö	käyttää ohjattuna ammattialan työvälineitä	käyttää ammattialan työvälineitä	käyttää alan työvälineitä monipuolisesti
Materiaalien käyttö	käyttää ohjattuna eri tavoin hankittuja materiaaleja ottaen huomioon käyttötilanteen ja sen turvallisuuden	käyttää eri tavoin hankittuja materiaaleja ottaen huomioon käyttötilanteen ja sen turvallisuuden	valitsee ja käyttää eri tavoin hankittuja materiaaleja ottaen huomioon asiakaslähtöisyyden sekä käyttötilanteen ja sen turvallisuuden
Kestävän kehityksen huomioon ottaminen	käyttää ohjattuna toteutukseen elinkaareltaan sopivia materiaaleja.	käyttää toteutukseen elinkaareltaan sopivia materiaaleja.	käyttää toteutukseen elinkaareltaan sopivia materiaaleja ja tuo esille uusia ideoita.
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Tyyli- ja trenditiedon hankinta	etsii ohjattuna käyttötilanteeseen sopivia tyytlejä	etsii käyttötilanteeseen sopivia tyytlejä ja seuraa ohjattuna trendejä	etsii käyttötilanteeseen sopivia tyytlejä ja seuraa trendejä
Estetiikan huomioon ottaminen	käyttää ohjattuna esteettistä tietoa muodoista, väreistä, suhteista, tasapainoista ja kokonaisuuksista.	käyttää esteettistä tietoa muodoista, väreistä, suhteista, tasapainoista ja kokonaisuuksista.	käyttää monipuolisesti esteettistä tietoa muodoista, väreistä, suhteista, tasapainoista ja kokonaisuuksista.
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	kokeilee ohjattuna erilaisia ratkaisuja	kokeilee erilaisia ratkaisuja	kokeilee erilaisia ratkaisuja ja kehittää uusia ideoita

Vuorovaikutus ja yhteistyö	noudattaa aikatauluja	sopii ja laatii aikataulun ja keskustelee aikataulun muutoksista	sopii ja laatii aikataulun sekä toimii sen mukaan
	sopii annettujen ohjeiden mukaan tilaajan kanssa toteutettavasta työstä ja sen vaiheista.	sopii tilaajan kanssa toteutettavasta työstä sekä sen vaiheista ja tavoitteista.	neuvottelee ja sopii tilaajan kanssa toteutettavasta työstä sekä sen vaiheista ja tavoitteista.

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA

Käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinnon ympäristön suunnittelun ja rakentamisen osaamisalan **Tilaustyön valmistaminen 15 osp tutkinnon** osan ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma.

NÄYTÖN KUVAUS

Ammattiosaamisen näyttö muodostuu kokonäytöstä.

Esimerkki näytöstä:

Opiskelija neuvottelee teettäjän kanssa tilaustyöstä, suunnittelee ja organisoi tilaustyövalmistusta, hinnoittelee ja aikatauluttaa työn, valmistaa ja viimeistelee työn.

Näyttönä tehtävä työ voi olla alalle tyypillinen "osaurakka" tai työvaihe, joka on helppo erottaa omaksi kokonaisuudeksi. Esimerkki: Saunan sisustustyö, käsittäen lämmöneristyksen, kosteuseristyksen, koolauksen, paneloinnin sekä lauteiden teon.

NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE/LAUSEET NÄYTTÖTODISTUKSESSA

Esimerkki: Saunan sisustustyö.

Sisustustyön työsuunnitelman ja tarjouksen laatiminen sekä työn toteuttaminen

NÄYTTÖYMPÄRISTÖ

Ammattiosaamisen näyttö suoritetaan työpaikalla.

Näyttö toteutetaan työssäoppimispaikassa, joka voi olla uudis- tai korjausrakennustyömaa, tuotantolaitos, yrityksen tai yhteisön toimintaympäristö, jossa tehdään asiakkaille tuotteita tai työsuorituksia.

NÄYTÖN ARVIOIJAT

Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin. Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättää/päyttävät

- () Alan opettaja(t)
- () Työelämän edustaja(t) tai
- (x.) em yhdessä

Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyyteen sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.

ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITTEERIT AMMATTIOSAAMISEN NÄYTÖSSÄ

Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltyihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.

ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITTEERIT		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Tilaustyön suunnittelu	ottaa vastaan tilauksen ja suunnittelee ohjattuna työtä	ottaa vastaan tilauksen ja tekee toteuttamiskelpoisen työsuunnitelman	ottaa vastaan tilauksen, tekee loogisesti etenevän työsuunnitelman sekä muuttaa sitä tarpeen vaatiessa
Tilaustyön valmistaminen	valmistaa ohjattuna tilaajan laatuvaatimusten mukaisen tuotteen sekä noudattaa työaikoja ja aikatauluja	valmistaa tilaajan laatuvaatimusten mukaisen tuotteen, työskentelee suunnitelmallisesti ja noudattaa työaikoja ja aikatauluja	valmistaa tilaajan laatuvaatimusten mukaisen tuotteen, työskentelee suunnitelmallisesti ja noudattaa työaikoja ja sovittuja aikatauluja sekä neuvottelee poikkeamista
Hinnoittelu	laskee materiaalien kulutuksen ja tekee ohjattuna hinta-arvion materiaalikustannuksista.	laskee materiaalien kulutuksen, tekee hinta-arvion materiaalikustannuksista ja arvioi ohjattuna työhön käytettävän ajan.	laskee materiaalien kulutuksen, tekee hinta-arvion kokonaiskustannuksista ja tekee tarjouksen, joka sisältää materiaalikustannukset ja työhön käytettävän ajan.
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Työmenetelmien ja -välineiden valinta	valitsee ohjattuna työhön sopivat työmenetelmät, -välineet, koneet ja laitteet	valitsee työhön sopivat työmenetelmät, -välineet, koneet ja laitteet sekä kehittää valmistustaitoaan	valitsee työhön sopivat työmenetelmät, -välineet, koneet ja laitteet sekä kehittää valmistustaitoaan ja valmistustaidon nopeutta
Materiaalien valinta	valitsee ohjattuna työhön sopivat materiaalit sekä käyttää niitä taloudellisesti.	valitsee käyttötarkoitukseen sopivat materiaalit sekä käyttää niitä taloudellisesti.	valitsee huollettavuudeltaan ja hinnaltaan käyttötarkoitukseen sopivat materiaalit ja käyttää niitä taloudellisesti.
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Ammattiterminologian ja työsuunnitelmien käyttö	keskustelee ohjattuna valmistukseen liittyvistä asioista käyttäen ammattiterminologiaa	keskustelee valmistukseen liittyvistä asioista käyttäen ammattiterminologiaa ja lukee ohjeiden avulla työsuunnitelmia	keskustelee valmistukseen liittyvistä asioista käyttäen ammattiterminologiaa ja lukee sekä laatii työsuunnitelmia
Valmistusmenetelmän valinta	valitsee ohjattuna työhön soveltuvan valmistusmenetelmän	valitsee työhön soveltuvan valmistusmenetelmän ja arvioi ohjeiden avulla valinnan vaikutusta tuotteen toimivuuteen, kestävyteen, ulkonäköön, laatuun tai hintaan	valitsee työhön soveltuvan valmistusmenetelmän ja arvioi ohjeiden avulla valinnan vaikutusta tuotteen toimivuuteen, kestävyteen, ulkonäköön, laatuun ja hintaan
Kestävän kehityksen huomioon ottaminen omassa työskentelyssä	käyttää ohjattuna elinkaariajattelun huomioon ottavia työmenetelmiä, -välineitä ja materiaaleja.	käyttää elinkaariajattelun huomioon ottavia työmenetelmiä, -välineitä ja materiaaleja.	käyttää elinkaariajattelun huomioon ottavia työmenetelmiä, -välineitä ja materiaaleja ja kehittää ohjattuna toimintaansa.
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	ratkaisee ohjattuna työtehtävissä syntyneitä ongelmatilanteita	ratkaisee työtehtävissä syntyneitä ongelmatilanteita ja tekee valintoja	ratkaisee työtehtävissä syntyneitä ongelmatilanteita sekä tekee valintoja ja päätöksiä

Vuorovaikutus ja yhteistyö	noudattaa vuorovaikutustilanteisiin annettuja ohjeita toimiessaan toimeksiantajan / tilaajan kanssa	toimii tilanteen vaatimalla tavalla työskennellessään toimeksiantajan / tilaajan kanssa	ilmaisee selkeästi asiansa ja tuo rakentavasti esille erilaisia näkökantoja työskennellessään toimeksiantajan / tilaajan kanssa
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	noudattaa työssään annettuja työturvallisuusohjeita, huolehtii työympäristön siisteydestä ja välttää riskejä työssään	noudattaa työssään annettuja työturvallisuusohjeita sekä huolehtii työympäristön siisteydestä, välttää riskejä työssään ja ottaa työssään huomioon työyhteisön muut jäsenet	noudattaa työssään työturvallisuusohjeita, havaitsee ja tunnistaa työhönsä liittyvät vaarat ja ilmoittaa niistä sekä huolehtii työympäristön siisteydestä, välttää riskejä työssään ja ottaa työssään huomioon työyhteisön muut jäsenet
	käyttää ohjattuna turvallisia ja sopivasti kuormittavia ja vaihtelevia työmenetelmiä ottaen huomioon ergonomian.	käyttää ohjeiden avulla turvallisia ja sopivasti kuormittavia ja vaihtelevia työmenetelmiä ottaen huomioon ergonomian.	käyttää oma-aloitteisesti turvallisia ja sopivasti kuormittavia ja vaihtelevia työmenetelmiä ottaen huomioon ergonomian.

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA

Käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinnon ja ympäristön suunnittelun ja rakentamisen osaamisalan
Kiintokalusteiden suunnittelu ja asentaminen 15 osp tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma.

NÄYTÖN KUVAUS

Kalusteiden suunnittelu ja niiden asentaminen työkohteeseen.

NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE(ET) NÄYTTÖTODISTUKSESSA

Kalusteiden suunnittelu ja niiden asentaminen työkohteeseen.

NÄYTTÖYMPÄRISTÖ

Näyttö toteutetaan oppilaitoksen työkohteessa tai oppilaitoksen hyväksymässä ulkopuolisessa työkohteessa yksin tai parityönä. Työkohde voi olla uudis- tai korjausrakennustyömaa, jossa on käytössä tavanomaiset työvälineet ja koneet.

NÄYTÖN ARVIOIJAT

Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin.
Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättää/päättävät

- Alan opettaja(t)
- Työelämän edustaja(t)
- em yhdessä

Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyyteen sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.

ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITTEERIT OSAAMISEN ARVIOINNISSA

Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltuihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.

ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITTEERIT		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Arvioidaan oman työn suunnittelua, työsuorituksen arviointia ja oman toiminnan kehittämistä.	suunnittelee työtään, mutta uusissa tilanteissa tai työympäristön muuttuessa tarvitsee ohjausta	suunnittelee oman työnsä	suunnittelee itsenäisesti vastuullaan olevia töitä ja tehtäviä
	arvioi työnsä onnistumista	arvioi työnsä onnistumista työn kuluessa ja selviytyy uusista ja muuttuvista tilanteista oma-aloitteisesti	arvioi työnsä onnistumista, perustelee arviotaan ja arvioi sekä kehittää työskentelytapojaan ja työympäristöään
Arvioidaan työkokonaisuuden toteuttamista, itsenäisyyttä ja vastuullisuutta.	toimii tutuissa työtehtävissä	ottaa huomioon työskentelyssään työnsä kokonaisuuden (<i>esim. mistä alkaa, mihin päättää ja mitä välineitä ym. työssä tarvitaan</i>)	ottaa huomioon toimintaympäristönsä ja oman työnsä osana sitä
	työskentelee siten, että työn lopputulos on hyväksyttävissä	ottaa huomioon työtehtävän erityisvaatimuksia	ottaa huomioon työpaikan erityisvaatimuksia ja työn lopputulos on tavoitteiden mukainen
	tarvitsee työvaiheissa etenemisessä ajoittaista ohjausta	etenee sujuvasti työvaiheesta toiseen	etenee työssään järjestelmällisesti ja sujuvasti sovittaen työnsä työympäristön muuhun toimintaan
	noudattaa työohjeita, työaikoja, sopimuksia sekä neuvottelee poikkeamista	tekee annetut tehtävät omatoimisesti ja huolehtii työtehtävistään alusta loppuun ja vastaa omasta työosuudestaan	tekee omalla vastuualueellaan omatoimisesti muitakin kuin annettuja työtehtäviä
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Arvioidaan työtehtävään ja työympäristöön soveltuvan työmenetelmän ja työvälineiden sekä materiaalien valintaa ja käyttöä.	käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee joidenkin osalta ohjausta (<i>menetelmät, välineet, materiaalit määritellään tutkinnon osittain</i>)	käyttää työhönsä liittyviä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja omatoimisesti toistuvissa työtilanteissa	valitsee työhönsä sopivimmat työmenetelmät, työvälineet ja materiaalit ja käyttää niitä sujuvasti vaihtelevissa työtilanteissa
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Arvioidaan työssä tarvittavan tiedon hallintaa ja soveltamista.	käyttää työnsä tavallisimpien menetelmien, välineiden ja materiaalien käytön perustana olevaa tietoa toistuvissa työtilanteissa (<i>eli ne menetelmät, välineet ja materiaalit, jotka on määritelty kohdassa 2</i>) mutta tarvitsee ohjausta	hankkii ja soveltaa työssä tarvittavaa tietoa omatoimisesti	soveltaa tietoa työssään vaihtelevissa työtilanteissa ja perustelee työhön liittyviä ratkaisujaan hankkimansa tiedon pohjalta

	tiedon hankinnassa ja soveltamisessa		
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu Arvioidaan oppimis- halukkuutta, itsensä ja työnsä kehittämistä, ongelmien ratkaisemista sekä valintojen ja päätösten tekemistä.	suoriutuu tiedonhankinnassa ohjattuna	hankkii tietoa ohjeiden mukaan	toimii oma-aloitteisesti tiedonhankkijana
	suunnittelee työtään, mutta uusissa tilanteissa tai työympäristön muuttuessa tarvitsee ohjausta	suunnittelee oman työnsä ja arvioi työnsä onnistumista työn kuluessa	suunnittelee itsenäisesti vastuullaan olevia tehtäviä ja arvioi työnsä onnistumista sekä perustelee arviotaan
			arvioi ja kehittää työskentelytapojaan ja työympäristöään
	arvioi työnsä onnistumista	ottaa vastaan palautetta ja toimii palautteen mukaisesti	kehittää toimintaansa saamansa palautteen pohjalta
	selviytyy tutuista tilanteista, mutta muuttuvissa ja valintatilanteissa tarvitsee ohjausta ja tukea	selviytyy muuttuvista ja valintatilanteista tilanteista oma-aloitteisesti	toimii erilaisissa tilanteissa tarkoituksenmukaisesti ja löytää toiminnalleen vaihtoehtoisia toimintatapoja
Vuorovaikutus ja yhteistyö Arvioidaan toimintaa vuorovaikutustilanteissa ja yhteistyökykyä.	noudattaa vuorovaikutustilanteisiin annettuja ohjeita toimiessaan omassa oppimis- ja työyhteisössään	toimii tilanteen vaatimalla tavalla omassa oppimis- ja työyhteisössään erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	ilmaisee selkeästi asiansa ja tuo rakentavasti esille erilaisia näkökantoja
	tekee työyhteisössä vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta	tekee omatoimisesti työyhteisössä vastuullaan olevat tehtävät	toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja tasavertaisesti erilaisten ihmisten kanssa työyhteisön ja ryhmän jäsenenä
	toimii erilaisten ihmisten kanssa työyhteisössä ja ryhmässä ja pyytää tarvitessaan apua muilta	toimii erilaisten ihmisten kanssa työyhteisössä ja ryhmässä	tukee ja auttaa muita sekä ottaa työssään huomioon seuraavan työvaiheen ja työntekijän
Ammattietiikka Arvioidaan toimintaa ammattietiikan, ammatin arvoperustan ja tehtyjen sopimusten mukaisesti.	noudattaa annettuja eettisiä ohjeita, sopimuksia ja säädöksiä sekä aikatauluja	noudattaa annettuja eettisiä ohjeita, sopimuksia ja säädöksiä sekä aikatauluja	toimii opiskelu- ja työyhteisön arvojen, tavoitteiden, eettisten ohjeiden, sopimusten ja säädösten mukaisesti vaihtelevissa tilanteissa sekä noudattaa aikatauluja
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky Arvioidaan terveyttä ylläpitävää ja turvallista toimintaa sekä toimintakyvyn ylläpitoa.	noudattaa työstä annettuja turvallisuusohjeita eikä aiheuta vaaraa itselleen tai muille	noudattaa työyhteisön ohjeita ja ottaa työssään huomioon työyhteisön jäsenten ja työympäristön turvallisuuden	noudattaa työyhteisön ohjeita ja ottaa työssään huomioon työyhteisön jäsenten ja työympäristön turvallisuuden
	käyttää turvallisesti ohjeiden mukaisia suojaimia, työvälaineitä ja työmenetelmiä	varmistaa työvälaineiden ja materiaalien turvallisuuden	tunnistaa ja tiedottaa havaitsemistaan vaaroista ja riskeistä
	työskentelee pääsääntöisesti ergonomisesti oikein	työskentelee ergonomisesti oikein	käyttää turvallisia, sopivasti kuormittavia ja vaihtelevia työmenetelmiä ottaen huomioon ergonomian

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA

Käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinnon ja ympäristön suunnittelun ja rakentamisen osaamisalan **Märkätilatyöt 15 osp** tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma.

NÄYTÖN KUVAUS

Opiskelija tekee märkätilan pienen työkokonaisuuden.

NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE(ET) NÄYTTÖTODISTUKSESSA

Pienen työkokonaisuuden toteutus märkätilaan.

NÄYTTÖYMPÄRISTÖ

Työssäoppimispaikka tai oppilaitos

NÄYTÖN ARVIOIJAT

Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin.
Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättää/päättävät

- Alan opettaja(t)
- Työelämän edustaja(t)
- em yhdessä

Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyyteen sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.

ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITERIT OSAAMISEN ARVIOINNISSA

Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltyihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.

ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITERIT		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Arvioidaan oman työn suunnittelua, työsuorituksen arviointia ja oman toiminnan kehittämistä.	suunnittelee työtään, mutta uusissa tilanteissa tai työympäristön muuttuessa tarvitsee ohjausta	suunnittelee oman työnsä	suunnittelee itsenäisesti vastuullaan olevia töitä ja tehtäviä
	arvioi työnsä onnistumista	arvioi työnsä onnistumista työn kuluessa ja selviytyy uusista ja muuttuvista tilanteista oma-aloitteisesti	arvioi työnsä onnistumista, perustelee arviotaan ja arvioi sekä kehittää työskentelytapojaan ja työympäristöään
Arvioidaan työkokonaisuuden toteuttamista, itsenäisyyttä ja vastuullisuutta.	toimii tutuissa työtehtävissä	ottaa huomioon työskentelyssään työnsä kokonaisuuden (<i>esim. mistä alkaa, mihin päättää ja mitä välineitä ym. työssä tarvitaan</i>)	ottaa huomioon toimintaympäristönsä ja oman työnsä osana sitä
	työskentelee siten, että työn lopputulos on hyväksyttävissä	ottaa huomioon työtehtävän erityisvaatimuksia	ottaa huomioon työpaikan erityisvaatimuksia ja työn lopputulos on tavoitteiden mukainen
	tarvitsee työvaiheissa etenemisessä ajoittaista ohjausta	etenee sujuvasti työvaiheesta toiseen	etenee työssään järjestelmällisesti ja sujuvasti sovittaen työnsä työympäristön muuhun toimintaan
	noudattaa työohjeita, työaikoja, sopimuksia sekä neuvottelee poikkeamista	tekee annetut tehtävät omatoimisesti ja huolehtii työtehtävistään alusta loppuun ja vastaa omasta työosuudestaan	tekee omalla vastuualueellaan omatoimisesti muitakin kuin annettuja työtehtäviä
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Arvioidaan työtehtävään ja työympäristöön soveltuvan työmenetelmän ja työvälineiden sekä materiaalien valintaa ja käyttöä.	käyttää työhönsä liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja toistuvissa työtilanteissa, mutta tarvitsee joidenkin osalta ohjausta (<i>menetelmät, välineet, materiaalit määritellään tutkinnon osittain</i>)	käyttää työhönsä liittyviä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja omatoimisesti toistuvissa työtilanteissa	valitsee työhönsä sopivimmat työmenetelmät, työvälineet ja materiaalit ja käyttää niitä sujuvasti vaihtelevissa työtilanteissa
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Arvioidaan työssä tarvittavan tiedon hallintaa ja soveltamista.	käyttää työnsä tavallisimpien menetelmien, välineiden ja materiaalien käytön perustana olevaa tietoa toistuvissa työtilanteissa (<i>eli ne menetelmät, välineet ja materiaalit, jotka on määritetty kohdassa 2</i>) mutta tarvitsee ohjausta tiedon hankinnassa ja soveltamisessa	hankkii ja soveltaa työssä tarvittavaa tietoa omatoimisesti	soveltaa tietoa työssään vaihtelevissa työtilanteissa ja perustelee työhön liittyviä ratkaisujaan hankkimansa tiedon pohjalta
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		

Oppiminen ja ongelmanratkaisu Arvioidaan oppimis- halukkuutta, itsensä ja työnsä kehittämistä, ongelmien ratkaisemista sekä valintojen ja päätösten tekemistä.	suorittuu tiedonhankinnassa ohjattuna	hankkii tietoa ohjeiden mukaan	toimii oma-aloitteisesti tiedonhankkijana
	suunnittelee työtään, mutta uusissa tilanteissa tai työympäristön muuttuessa tarvitsee ohjausta	suunnittelee oman työnsä ja arvioi työnsä onnistumista työn kuluessa	suunnittelee itsenäisesti vastuullaan olevia tehtäviä ja arvioi työnsä onnistumista sekä perustelee arviotaan
			arvioi ja kehittää työskentelytapojaan ja työympäristöään
	arvioi työnsä onnistumista	ottaa vastaan palautetta ja toimii palautteen mukaisesti	kehittää toimintaansa saamansa palautteen pohjalta
	selviytyy tutuista tilanteista, mutta muuttuvissa ja valintatilanteissa tarvitsee ohjausta ja tukea	selviytyy muuttuvista ja valintatilanteista tilanteista oma-aloitteisesti	toimii erilaisissa tilanteissa tarkoituksenmukaisesti ja löytää toiminnalleen vaihtoehtoisia toimintatapoja
Vuorovaikutus ja yhteistyö Arvioidaan toimintaa vuorovaikutustilanteissa ja yhteistyökykyä.	noudattaa vuorovaikutustilanteisiin annettuja ohjeita toimiessaan omassa oppimis- ja työyhteisössään	toimii tilanteen vaatimalla tavalla omassa oppimis- ja työyhteisössään erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	ilmaisee selkeästi asiansa ja tuo rakentavasti esille erilaisia näkökantoja
	tekee työyhteisössä vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta	tekee omatoimisesti työyhteisössä vastuullaan olevat tehtävät	toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja tasavertaisesti erilaisten ihmisten kanssa työyhteisön ja ryhmän jäsenenä
	toimii erilaisten ihmisten kanssa työyhteisössä ja ryhmässä ja pyytää tarvitessaan apua muilta	toimii erilaisten ihmisten kanssa työyhteisössä ja ryhmässä	tukee ja auttaa muita sekä ottaa työssään huomioon seuraavan työvaiheen ja työntekijän
Ammattietiikka Arvioidaan toimintaa ammattietiikan, ammatin arvoperustan ja tehtyjen sopimusten mukaisesti.	noudattaa annettuja eettisiä ohjeita, sopimuksia ja säädöksiä sekä aikatauluja	noudattaa annettuja eettisiä ohjeita, sopimuksia ja säädöksiä sekä aikatauluja	toimii opiskelu- ja työyhteisön arvojen, tavoitteiden, eettisten ohjeiden, sopimusten ja säädösten mukaisesti vaihtelevissa tilanteissa sekä noudattaa aikatauluja
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky Arvioidaan terveyttä ylläpitävää ja turvallista toimintaa sekä toimintakyvyn ylläpitoa.	noudattaa työstä annettuja turvallisuusohjeita eikä aiheuta vaaraa itselleen tai muille	noudattaa työyhteisön ohjeita ja ottaa työssään huomioon työyhteisön jäsenten ja työympäristön turvallisuuden	noudattaa työyhteisön ohjeita ja ottaa työssään huomioon työyhteisön jäsenten ja työympäristön turvallisuuden
	käyttää turvallisesti ohjeiden mukaisia suojaimia, työvälineitä ja työmenetelmiä	varmistaa työvälineiden ja materiaalien turvallisuuden	tunnistaa ja tiedottaa havaitsemistaan vaaroista ja riskeistä
	työskentelee pääsääntöisesti ergonomisesti oikein	työskentelee ergonomisesti oikein	käyttää turvallisia, sopivasti kuormittavia ja vaihtelevia työmenetelmiä ottaen huomioon ergonomian